

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาถึงผลกระทบจากผลผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งสด) และผลผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งแปรรูป) ที่มีต่อมูลค่าเพิ่ม การจ้างงานและเงินตราต่างประเทศนี้ เป็นการหาค่าของผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังและไปข้างหน้าในระบบเศรษฐกิจโดยรวม อันมีสาเหตุจากผลกระทบต่างๆ เหล่านี้ อีกนัยหนึ่งเป็นการอธิบายให้เห็นศักยภาพด้านเศรษฐกิจของผลผลิตกึ่งกลาดำที่มีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยใช้ข้อมูลทุกข้อมูมทั้งหมด เฉพาะอย่างยิ่งตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี พ.ศ. 2538 ที่ได้มาจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นข้อมูลหลักสำหรับการคำนวณหาผลกระทบต่างๆ โดยวิธีเมทริกซ์

อย่างไรก็ตาม การที่จะอธิบายศักยภาพด้านเศรษฐกิจของการผลิตกึ่งกลาดำให้เห็นได้ชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจของผู้อ่าน โดยทั่วไปจึงได้เปรียบเทียบผลกระทบใด ๆ ของสาขาการผลิตกึ่งสด และสาขาการผลิตกึ่งแปรรูป กับ “ค่าเฉลี่ย” ของผลกระทบชนิดเดียวกัน (ตัวอย่างเช่นผลกระทบต่อการจ้างงาน) ของทุก ๆ สาขาการผลิตในระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ถ้าค่าของผลกระทบชนิดใดมีค่าใกล้เคียงกับ “ค่าเฉลี่ย” นั้นเป็นการแสดงถึงผลผลิตกึ่งชนิดนั้นมีศักยภาพทางเศรษฐกิจตามชนิดของผลกระทบ (ตัวอย่างเช่น การจ้างงาน) อยู่ในระดับที่ “น่าพอใจ” ถ้าค่าของผลกระทบชนิดใดมีค่าสูงกว่า “ค่าเฉลี่ย” มาก นั้นเป็นการแสดงถึงผลผลิตกึ่งชนิดนั้นมีศักยภาพทางเศรษฐกิจตามชนิดของผลกระทบในระดับที่ “น่าพอใจมาก” ถ้าเหตุการณ์เกิดในทางตรงกันข้าม ผลกระทบจะอยู่ในระดับที่ “ไม่น่าพอใจ”

6.1 พิจารณาในโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ

ก. ศักยภาพในการสร้างรายได้แก่ประชาชน

โดยการพิจารณาตัวเลขของผลกระทบไปข้างหลังต่อมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะในส่วนของเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน) เมื่อมีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาท เพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์สุดท้ายที่เพิ่มขึ้น การผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งสด) สามารถสร้างรายได้โดยรวมให้แก่ประชาชน 203,979.00 บาท และการผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งแปรรูป) สามารถสร้างรายได้โดยรวมให้แก่ประชาชน 186,643.00 บาท ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุกๆ สาขาการผลิตมีความสามารถสร้างรายได้โดยรวมให้แก่ประชาชน 189,430.00 บาท

จะเห็นได้ว่าการผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งสด) และการผลิตทุ้งกุลาดำ (แปรรูป) มีศักยภาพในการสร้างรายได้ อยู่ในระดับ "น่าพอใจ" คือมีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์เฉลี่ย

ข. ศักยภาพในการสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ

โดยพิจารณาตัวเลขของผลกระทบไปข้างหลังต่อมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะในส่วนของผลตอบแทนการผลิต) เมื่อมีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาท เพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์สุดท้ายที่เพิ่มขึ้น การผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งสด) สามารถสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ 467,779.00 บาท และ การผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งแปรรูป) สามารถสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ 433,108.00 บาท ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิต มีความสามารถสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ 426,200.00 บาท

จะเห็นได้ว่าการผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งสด) และการผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งแปรรูป) มีศักยภาพในการสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการในระดับ "น่าพอใจ" คือมีค่าสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยเล็กน้อย หมายความว่า สาขาการผลิตนี้ยังสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการทั้งหลายทั้งที่เป็นผู้ประกอบการด้านนี้โดยตรง หรือผู้ประกอบการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอยู่ หรืออีกนัยหนึ่งสาขาการผลิตนี้ยังมีการแข่งขันในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทำให้ผู้ประกอบการสามารถตั้งเกณฑ์กำไรของตนได้สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย

ค. ศักยภาพในการสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล

โดยพิจารณาตัวเลขของผลกระทบไปข้างหลังต่อมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะในส่วนของภาษีทางอ้อมสุทธิ) เมื่อมีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาทเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์สุดท้ายที่เพิ่มขึ้น การผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งสด) สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล 24,923.00 บาท และการผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งแปรรูป) สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล 36,143.00 บาท ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิต มีความสามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล 65,610.00 บาท

จะเห็นได้ว่าการผลิตทุ้งกุลาดำ (ทุ้งสด) และการผลิตทุ้งกุลาดำ มีศักยภาพในการสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาลในระดับ "ไม่น่าพอใจ" คือมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก หมายความว่า ภาครัฐบาลยังให้การส่งเสริมสาขาการผลิตนี้โดยการลดอัตราภาษีต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับต่ำหรืออีกนัยหนึ่งเป็นการลดต้นทุนการผลิตที่กระทำโดยภาครัฐบาล

ง. ศักยภาพในการสร้างงานให้แก่ประชาชน

โดยพิจารณาตัวเลขของผลกระทบ ไปข้างหลังต่อการจ้างงานเมื่อมีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาท เพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์สุดท้ายที่เพิ่มขึ้น การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) สามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนได้ 7.071 คน และการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) สามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนได้ 2.287 คน ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิตมีความสามารถสร้างงานให้แก่ประชาชน 7.064 คน (ค่าเฉลี่ยนี้ไม่รวมภาคกิจกรรม ซึ่งมีตัวเลขการจ้างงานสูงมาก)

จะเห็นได้ว่า การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) มีศักยภาพในการสร้างงานให้แก่ประชาชนในระดับ "น่าพอใจ" แต่การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) มีศักยภาพในการสร้างงานให้แก่ประชาชนในระดับ "ไม่น่าพอใจ" คือมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก หมายความว่า สาขาการผลิตอื่น ๆ จึงทำให้เกิดการจ้างงานโดยรวมมากพอสมควร ส่วนสาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) มีขั้นตอนการผลิตน้อยกว่า และมีการเชื่อมโยงกับสาขาการผลิตอื่น ๆ ไม่มากนัก จึงทำให้เกิดการจ้างงานโดยรวมน้อย

จ. ศักยภาพในการแสวงหาเงินตราต่างประเทศ

โดยพิจารณาตัวเลขของดัชนีของรายรับสุทธิเป็นเงินตราต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออก การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) สามารถแสวงหาเงินตราต่างประเทศได้ 79.09 % ของมูลค่าการส่งออกและการผลิตกึ่งอุตสาหกรรมแปรรูป สามารถแสวงหาเงินตราต่างประเทศได้ 74.47 % ของมูลค่าการส่งออก ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุกสาขาการผลิตสามารถแสวงหารายได้จากการส่งออกได้ 75.99 % ของมูลค่าการส่งออก

จะเห็นได้ว่า การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) และการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) มีศักยภาพในการแสวงหาเงินตราต่างประเทศ ในระดับ "น่าพอใจ" คือมีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์เฉลี่ย โดยการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) มีศักยภาพสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยเล็กน้อย หมายความว่า สาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม ทั้งกึ่งสดและกึ่งแปรรูปได้มีการพัฒนาด้วยตนเองโดยใช้วัตถุดิบและ เทคโนโลยีที่มีในประเทศ จึงทำให้มีการใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศทั้ง โดยตรง และโดยอ้อมในอัตราที่ต่ำ

6.2 พิจารณาในโครงสร้างการกระจายสินค้าและบริการ

ก. ศักยภาพในการสร้างรายได้แก่ประชาชน

โดยการพิจารณาตัวเลขผลกระทบไปยังหน้าต่อมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะในส่วนของเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน) การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนรวม 225,455.00 บาท และการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม(กึ่งแปรรูป)สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนรวม 61,485.00บาท ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุกๆ สาขาการผลิต สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน รวม 208,640บาท

จะเห็นได้ว่า การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) มีศักยภาพในการสร้างรายได้แก่ประชาชนในระดับที่น่าพอใจ คือมีค่าสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยเล็กน้อยส่วนการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม(กึ่งแปรรูป) มีศักยภาพในการสร้างรายได้แก่ประชาชนในระดับ ไม่น่าพอใจ เพราะมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป้าหมายการผลิตกึ่งแปรรูปว่าเป็นไปเพื่อการส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ ดังนั้นผลิตภัณฑ์กึ่งอุตสาหกรรมแปรรูป จึงไม่หมุนเวียนอยู่ในตลาดในประเทศ จึงเป็นเหตุให้ศักยภาพในการสร้างรายได้แก่ประชาชนอยู่ในระดับต่ำ

ข. ศักยภาพในการสร้างกำไรแก่ผู้ประกอบการ

โดยการพิจารณาตัวเลขผลกระทบไปยังหน้าต่อมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะในส่วนของผลตอบแทนการผลิต) การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) สามารถสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการต่างๆ รวม 487,182.00 บาท และการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) สามารถสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการต่างๆ รวม 106,489.00 บาทในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิต สามารถสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ 417,920.00 บาท

จะเห็นได้ว่า การผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) มีศักยภาพในการสร้างกำไรแก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ ในระดับ "น่าพอใจ" คือมีค่าสูงกว่าเกณฑ์พอสมควร ส่วนการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) มีศักยภาพในการสร้างกำไรแก่ผู้ประกอบการต่าง ๆ ในระดับ "ไม่น่าพอใจ" เพราะมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก

นั่นคือการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) ยังสามารถจูงใจผู้ประกอบการต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ผลิตกึ่งสดเข้มแข็งให้ใช้กึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญของตนต่อไป ส่วนการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) คงเป็นปัจจัยการผลิตที่ไม่สำคัญนักของผู้ประกอบการต่าง ๆ เช่น ผู้ประกอบ

การขนส่ง ผู้ส่งออกสินค้า (ชิปปิ้ง) ซึ่งให้บริการขนส่งหรือส่งออกสินค้าสินค้าหลาย ๆ ชนิด โดย กุ้งกุลาดำ(แปรรูป) เป็นเพียงส่วนย่อยส่วนหนึ่งของสินค้าทั้งหมดเท่านั้น

ค. ศักยภาพในการสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล

โดยการพิจารณาตัวเลขผลกระทบไปข้างหน้าต่อมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะในส่วนของภาษีทาง อ้อมสุทธิ) การผลิต กุ้งกุลาดำ(กุ้งสด) สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาลรวม 12,684.00 บาท และการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งแปรรูป) สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล 8,133.00 บาท ในขณะที่เกณฑ์เฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิต สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาล รวม 65,780.00 บาท

จะเห็นได้ว่า การผลิตกุ้งกุลาดำ ทั้งกุ้งสด และกุ้งแปรรูปมีศักยภาพในการสร้างรายได้ให้แก่ รัฐบาลในระดับ "ไม่น่าพอใจ" คือมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก

นั่นคือ รัฐบาลอาจสนับสนุนการผลิตในสาขานี้โดยตั้งอัตราภาษีไว้ในอัตราที่ต่ำ ซึ่งเป็น การลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการ

ง. ศักยภาพในการสร้างงานให้แก่ประชาชน

โดยการพิจารณาตัวเลขผลกระทบไปข้างหน้าต่อการจ้างงาน การผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งสด) สามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนรวม 6.048 คน และการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งแปรรูป) สามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนรวม 1.081 คน ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิตมีความสามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนได้ 4.557 คน (ค่าเฉลี่ยนี้ไม่รวมภาค กสิกรรมซึ่งมีตัวเลขการจ้างงานสูงมาก)

จะเห็นได้ว่า การผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งสด) มีศักยภาพในการสร้างงานให้แก่ประชาชนใน ระดับ "น่าพอใจมาก" เพราะมีค่าสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยพอสมควร ส่วนการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งแปรรูป) มีศักยภาพในการสร้างงานให้แก่ประชาชนในระดับ "ไม่น่าพอใจ" คือมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก หมายความว่า สาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งสด) แม้ส่วนใหญ่จะส่งตรงไปยังโรงงานแปรรูปแต่ก็อีก ส่วนหนึ่งเข้าสู่ตลาดภายในประเทศ เพื่อการบริโภคของประชาชน ขั้นตอนการตลาดมีหลายขั้น ตอนจึงทำให้เกิดการจ้างงานโดยรวมมาก ส่วนสาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (แปรรูป) ได้ผลิตเป็นสินค้า เพื่อการส่งออกไปตลาดต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับตลาดในประเทศเพียงเล็กน้อย จึงทำให้เกิดการ จ้างงานโดยรวมน้อย

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยการลดต้นทุนการผลิต

จากการพิจารณาในโครงสร้างการผลิตสินค้าและบริการ เมื่อดูในรายละเอียดของตารางผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังของผลกระทบต่อค่าเสื่อมราคาในภาคผนวกที่ 10 จะได้รายละเอียดดังนี้

- 1) เมื่อมีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาท สาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) จะเกิด "ค่าเสื่อมราคา" จำเพาะในสาขาการผลิตนี้รวมทั้งสิ้น 76,972.00 บาท และเกิด "ค่าเสื่อมราคา" ในระบบเศรษฐกิจโดยรวม (รวมทั้งสาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม-กึ่งสด) จำนวน 94,188.00 บาท
- 2) เมื่อมีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาท สาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งแปรรูป) จะเกิด "ค่าเสื่อมราคา" จำเพาะในสาขาการผลิตนี้รวมทั้งสิ้น 30,626.00 บาท และเกิด "ค่าเสื่อมราคา" ในระบบเศรษฐกิจโดยรวม (รวมทั้งสาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม-กึ่งแปรรูป) จำนวน 88,770.00 บาท
- 3) ค่าเฉลี่ยของทุก ๆ สาขาการผลิตที่มีการเพิ่มผลผลิต 1.0 ล้านบาทจะเกิดค่าเสื่อมราคา ในระบบเศรษฐกิจโดยรวม จำนวน 77,990.00 บาท

เมื่อพิจารณา "ค่าเสื่อม" จำเพาะในสาขาการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) ที่มีมูลค่าสูงถึง 7.697 % ของยอดรวมมูลค่าการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) เป็น "ค่าเสื่อมราคา" ที่มีอัตราสูงมาก เมื่อเทียบกับสาขาการผลิตอื่น ๆ ในภาคเกษตรกรรม ปศุสัตว์ ป่าไม้ น้ำตาล เครื่องดื่ม น้ำมันปิโตรเลียม และผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ เป็นอัตราใกล้เคียงกับ "ค่าเสื่อมราคา" ของสาขาการผลิตเคมีภัณฑ์ ซีเมนต์และคอนกรีต แต่เป็นอัตราที่น้อยกว่า "ค่าเสื่อมราคา" ในสาขาการผลิตไฟฟ้า ประปา คมนาคม ขนส่ง และการบินทอ ฟอก ย้อม

นั่นหมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในระบบการผลิตกึ่งอุตสาหกรรม (กึ่งสด) มีอัตราการสึกหรอสูง หรือมีอายุการใช้งานสั้น ทั้ง ๆ ที่ระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่เสียค่าดูแลรักษาสูง ในปริมาณไม่มากนัก

ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาภายในระบบการผลิตนี้รวมทั้งระบบบริหารจัดการด้วย เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและยืดอายุการใช้งานที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มความสามารถด้านการแข่งขันโดยตรง

สำหรับค่าเสื่อมราคาที่เกิดในระบบการผลิต "กึ่งแปรรูป" อยู่ที่ 3.063 % ของยอดการผลิตเป็นตัวเลขที่ยังพอรับได้เมื่อเทียบกับ ระบบการผลิต "กึ่งสด"

6.3.2 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยการเปลี่ยนระบบการผลิตให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เมื่อมีการผลิตที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นนั้นหมายถึงผลผลิตเพิ่มขึ้นในขณะที่ใช้คนงานจำนวนเท่าเดิมหรือลดลง นั่นคือจะเกิดผลกระทบทางลบต่อการจ้างงาน

อย่างไรก็ตาม ถ้าการกระทำนี้ ทำให้ความสามารถในทางแข่งขันสูงขึ้นและทำให้ยอดการผลิตเพิ่มขึ้น จนชดเชยปัญหาแรงงานได้ ย่อมส่งผลดีในทุก ๆ ด้านโดยรวม เช่น เพิ่มรายได้แก่ประชาชน เพิ่มกำไรแก่ผู้ประกอบการ ลดความสูญเปล่าในภาคการผลิต เพิ่มรายได้แก่รัฐบาล รวมทั้งเพิ่มรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ

6.3.3 การรักษาเสถียรภาพด้านราคา

ด้วยเหตุที่กึ่งกลาดำ (กึ่งสด) ส่วนใหญ่ถูกส่งไปเป็นวัตถุดิบ ในสาขาการผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งแปรรูป) เป็นผลิตภัณฑ์กึ่งสดแช่แข็ง ที่มีเป้าหมายการผลิตเพื่อส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ ดังนั้นเสถียรภาพของราคากึ่งสดในประเทศจึงขึ้นอยู่กับเสถียรภาพของราคากึ่งแปรรูปในตลาดโลก ซึ่งอ่อนไหวไปกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงกับสินค้าชนิดเดียวกันหรือกับสินค้าที่ทดแทนกันได้ นอกจากนี้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นตลาดสำคัญของกึ่งแปรรูปยังได้สร้างมาตรการกีดกันทางการค้า เช่น เพิ่มมาตรฐานสินค้าสูงขึ้นมากจนยากต่อการปฏิบัติและเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตส่งผลให้ราคากึ่งกลาดำ (กึ่งสด) ไม่ค่อยจะมีเสถียรภาพและถูกกดราคาให้ต่ำลง

ดังนั้นจึงควรมีการขยายตลาดกึ่งกลาดำ (กึ่งแปรรูป) สู่ตลาดใหม่ทั่วโลกที่ยอมรับมาตรฐานสินค้ากึ่งกลาดำที่เรามีอยู่เพื่อลดการพึ่งพาสตลาดเดิม โดยเฉพาะการขยายตลาดในประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรองรับสินค้ากึ่งกลาดำ (กึ่งสด) ในช่วงเวลาที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก และราคาเริ่มตกต่ำ

6.3.4 การเพิ่มผลผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งสด) โดยการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงกับผลประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

เนื่องด้วยการเพิ่มผลผลิตกึ่งกลาดำ (กึ่งสด) โดยการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงหรือการไปบุกเบิกทำนากุ้งในพื้นที่การเกษตรชนิดอื่นที่นิยมกระทำกันในช่วงที่กึ่งกลาดำมีราคาสูง และเป็นที่ต้องการมากในตลาดต่างประเทศ จนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อสภาพแวดล้อมและต่อผู้ประกอบการเกษตรอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาอย่างระมัดระวัง ตัวอย่างเช่น การไปบุกเบิกทำนากุ้งกลาดำ (ที่ต้องใช้น้ำกร่อย) ในบริเวณนาข้าว (ที่ต้องใช้น้ำจืด) จะต้องคำนึงถึง

- 1) ความขัดแย้งโดยธรรมชาติของระบบการผลิตทั้งสองชนิดซึ่งนาข้าวที่ใช้น้ำจืด มีโอกาสปนเปื้อนโดยเกลือที่อยู่ในนากุ้งได้ตลอดเวลา
- 2) การคิดค่า "เสียโอกาส" ในภาวะปัจจุบันของนาข้าวแล้ว

ควรที่จะต้องคิดค่า "เสียโอกาส" ในอนาคตด้วย ซึ่งนาข้าวมีโอกาสพัฒนาไปเป็นสวนผัก-ผลไม้ ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยใช้ต้นทุนไม่มากนัก แต่เมื่อนาข้าวถูกตัดแปลงไปเป็นนาถั่วแล้วจะทำให้สภาพดินในบริเวณนั้นเปลี่ยนไปอย่างถาวรจากภาวะน้ำกร่อยของนาถั่วจนหมดโอกาสที่จะพัฒนาไปเป็นสวนผัก-ผลไม้ หรือถ้าจะปรับปรุงสภาพดินในบริเวณนาถั่วให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูกจะต้องเพิ่มการลงทุนอีกมากมาย

6.3.5 การส่งเสริมจากภาครัฐบาล

ภาครัฐบาลได้ให้การส่งเสริมด้านความรู้ เทคโนโลยี และการตลาดอย่างต่อเนื่องให้แก่ทั้งผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำและผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปกุ้งกุลาดำ นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งเริ่มในปี 2525 จวบจนปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้เก็บภาษีในอัตราที่ต่ำซึ่งเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตโดยตรง ดังแสดงในบทสรุปย่อ 6.1 ค และ 6.2 ค

อย่างไรก็ตามจากหัวข้อ 6.3.4 ซึ่งได้กล่าวถึงข้อขัดแย้งโดยธรรมชาติของการประกอบอาชีพสองชนิดที่อาจจะลุกลามไปเป็นปัญหาสังคมในวงกว้าง รัฐบาลควรมีมาตรการที่เป็นรูปธรรมในการจัดเขตเศรษฐกิจและการใช้ที่ดิน และมีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด

6.3.6 ข้อจำกัดของการวิเคราะห์ตัวเลขข้อมูลผลกระทบต่าง ๆ

ในการศึกษานี้ ได้วิเคราะห์ผลกระทบต่าง ๆ โดยการสมมติการเพิ่มขึ้น 1 หน่วยของอุปสงค์สุดท้ายและการเพิ่มขึ้น 1 หน่วยของมูลค่าเพิ่ม ทำให้ทราบอัตรา "การเปลี่ยนแปลง" ที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อช่วยให้การวิเคราะห์มีความชัดเจนขึ้น ควรเพิ่มเติมการคำนวณให้ได้ "ตัวเลข" ซึ่งจะวัดเป็น "ปริมาณหรือมูลค่า" โดยรวมของผลกระทบต่าง ๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น จากข้อมูลการวัดผลกระทบต่อเงินตราต่างประเทศ สาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งสด) มีดัชนีของรายรับสุทธิเป็นเงินตราต่างประเทศ 0.791 หรือ 79.09% ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าสาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งแปรรูป) ที่มีค่าดัชนี 0.745 หรือ 74.47% อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณา "ตัวเลข" ของ "มูลค่า" รายรับสุทธิเป็นเงินตราต่างประเทศแล้ว สาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งสด) มีรายรับสุทธิเพียง 91.214 ล้านบาท (ข้อมูลปี 2538) สาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งแปรรูป) มีรายรับสุทธิถึง 80,239.19 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้จึงให้ความสำคัญด้าน "การแสวงหาเงินตราต่างประเทศ" ให้แก่สาขาการผลิตกุ้งกุลาดำ (กุ้งแปรรูป)

ค่าผลกระทบต่าง ๆ แม้จะใช้ฐานข้อมูลของปี 2538 แต่ยังสามารถใช้เป็นตัวเลขหลักในการวิเคราะห์หา "ปริมาณ" หรือ "มูลค่า" ผลกระทบต่าง ๆ ในปีที่อื่น ๆ ได้ ดังนั้นการจะหาความสำคัญหรือ วัด "ปริมาณ" หรือ "มูลค่า" ของผลกระทบใด ๆ ในปีใด ๆ จะต้องใช้ข้อมูลบางอย่างในปีนั้น ๆ เข้าร่วมในการคำนวณด้วย

การพิจารณาว่าสาขาการผลิตใดมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมมากน้อยแค่ไหน นอกจากจะเริ่มที่การพิจารณาค่าของผลกระทบต่าง ๆ ที่แสดงถึง “ ศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจ” หรือ “สถานะที่จะเป็น” หรือ “ความมีโอกาสที่จะเป็น” ในอนาคตแล้ว ยังต้องพิจารณาร่วมกับ “ปริมาณ หรือ มูลค่า” ณ ปี ปัจจุบันที่สาขาการผลิตนั้น ๆ เป็นอยู่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University